

Soru 1 (İTA.8.4.9): Atatürk, Türk toplumunda çağdaşlaşmayı bir “yaşam davası” ve “var olma mücadelesi” olarak kabul etmiştir. Atatürk’ün “Memleketler çeşitlidir; fakat uygarlık birdir ve bir milletin ilerlemesi için de bu tek uygarlığa katılması gerekir.” sözü **Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan hangi temel esas ile ilgilidir? Kısaca açıklayınız.**

Soru 2 (İTA.8.5.1): Atatürk Dönemi’nde tam demokratik bir yönetim anlayışı için birçok adım atılmıştır.

- I. Cumhuriyet Halk Fırkası'nın yanında Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın açılmasına destek verilmiştir.
- II. Türk kadınına 1930’da belediye, 1933’te muhtarlık ve 1934’te milletvekili seçme-seçilme hakları tanınmıştır.

Yukarıda verilen iki öncülün ortak amacını demokratikleşme süreci açısından değerlendiriniz.

Soru 3 (İTA.8.5.3): 15 Haziran 1926 tarihinde İzmir’de Mustafa Kemal’e yönelik bir suikast girişimi planlanmıştır. **Bu suikastı planlayanların asıl hedefi nedir? Mustafa Kemal bu olay üzerine söylediği ünlü sözünde Türkiye Cumhuriyeti’nin geleceği hakkında neyi vurgulamıştır?**

Soru 4 (İTA.8.6.1):

- I. "Yurtta barış, dünyada barış!" ilkesinin benimsenmesi.
- II. Milletlerarası hukukta bir devletin gösterdiği tutuma karşı diğer devletin de aynı biçimde davranması anlamına gelen "Mütekabiliyet" esasının uygulanması.

Atatürk Dönemi Türk dış politikasının bu iki temel ilkesinin devletler arası ilişkilerde Türkiye’ye sağladığı önemi açıklayınız.

Soru 5 (İTA.8.6.2): Lozan Barış Antlaşması'nda Boğazlar, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyona bırakılmıştı. Ancak 1936 yılında imzalanan yeni bir sözleşme ile bu durum değişmiştir. **1936 yılında imzalanan Montrö (Montreux) Boğazlar Sözleşmesi'nin, Türkiye'nin egemenlik hakları açısından en önemli iki sonucunu yazınız.**

Soru 6 (İTA.8.6.3): Atatürk, Hatay meselesini "şahsi meselem" olarak adlandırmış ve bu uğurda büyük bir özveri göstermiştir. **Atatürk'ün ciddi sağlık sorunları yaşamasına rağmen 1938 yılında Hatay davası için Adana ve Mersin'e gitmesi, onun hangi kişilik özelliğini kanıtlar? Hatay'ın anavatana katılması hangi tarihte gerçekleşmiştir?**

Soru 7 (İTA.8.7.1): Atatürk'ün ölümü sadece Türkiye'de değil, dünya çapında büyük bir üzüntüyle karşılanmıştır. UNESCO, 1981 yılını "Atatürk Yılı" ilan etmiş; yabancı devlet adamları onun fikirlerinin sadece Türkler için değil tüm insanlık için önemli olduğunu belirtmişlerdir. **Atatürk'ün fikir ve eserlerinin "evrensel" bir nitelik taşıması ne anlama gelmektedir? Bir örnekle açıklayınız.**

SENARYO 3 - CEVAP ANAHTARI

1. Cevap: Bu söz Çağdaşlaşma esası ile ilgilidir. Çağdaşlaşma; Türk milletinin çağdaş uygarlık düzeyine erişmesini ve bu düzeyin üzerine çıkmasını hedefler.

2. Cevap: Her iki öncülün ortak amacı milli egemenliği tam anlamıyla gerçekleştirmek ve halkın yönetime katılımını artırmaktır. Çok partili hayat hükümetin denetlenmesini, kadınlara verilen haklar ise temsil adaletini sağlar.

3. Cevap: Suikastçıların asıl amacı Cumhuriyet rejimini ve inkılapları Mustafa Kemal'i ortadan kaldırarak durdurmaaktır. Mustafa Kemal, "Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar (ilelebet) yaşayacaktır" diyerek cumhuriyetin kişilere bağlı olmadığını ve kalıcı olduğunu vurgulamıştır.

4. Cevap: Barış ilkesi Türkiye'nin güvenli ve huzurlu bir ortamda gelişmesini sağlarken, Mütekabiliyet ilkesi devletler arası ilişkilerde eşitlik ve saygınlığı (şerefi) korumayı sağlar.

5. Cevap:

1. Boğazlar Komisyonu kaldırılarak yönetim tamamen Türkiye'ye geçmiştir.
2. Türkiye'nin Boğazlarda asker bulundurması kabul edilerek tam egemenlik hakkı elde edilmiştir.

6. Cevap: Atatürk'ün sağlığını hiçe sayarak yaptığı bu çalışma onun vatanseverliğini, kararlılığını ve fedakarlığını kanıtlar. Hatay, 30 Haziran 1939 tarihinde anavatanına katılmıştır.

7. Cevap: Evrensellik, Atatürk'ün fikirlerinin ve mücadelesinin tüm dünyayı etkilemesi ve diğer milletlere (özellikle sömürge altındaki milletlere) örnek olmasıdır. Örneğin; Nutuk'un birçok yabancı dile çevrilmesi ve UNESCO'nun onu dünya barışına katkılarıyla anması bunun kanıtıdır.